

Joker-toets voor

- Voorontwerp van wijzigingsdecreet van het Antidopingdecreet
- Voorontwerp van instemmingsdecreet bij het wijzigende samenwerkingsakkoord inzake dopingbestrijding en dopingpreventie

Gebruik de RIA-leidraad en de RIA-checklist om deze RIA in te vullen.

1 Gegevens van het advies

1.1 Gegevens van de regelgeving

nummer taal- en wetgevingstechnisch advies	Wt&T Advies 2020/179
bevoegde minister(s) van de regelgeving	Ben WEYTS
JoKER	JoKER-advies van 1 juli 2020
link naar de regelgevingsagenda	/

1.2 Gegevens van de aanvrager

e-mailadres	jurgen.secember@nado.vlaanderen
organisatie	Agentschap Sport Vlaanderen
beleidsdomein	Sport, Cultuur, Jeugd en Media
entiteit	NADO Vlaanderen

2 Titel en fase

Het dossier wordt voorbereid voor principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering met het oog op verdere adviesaanvragen.

3 Samenvatting

Het Antidopingdecreet van 25 mei 2012, dat al eerder werd aangepast om conform te zijn met de Wereld Antidoping Code, wordt opnieuw gewijzigd. Aanleiding is de wijzigingen aan de Code en de Internationale Standaarden in uitvoering van die Code, die door het WADA goedgekeurd zijn op 7 november 2019. De Code voorziet in specifieke bepalingen, en voorziet met de wijzigingen bijkomende regels voor beschermde personen, waaronder ook minderjarigen vallen.

De Code beoogt geen verdere diversificatie van regels voor jongeren dan bij de regels voorzien voor minderjarigen en beschermde personen. Voor de leeftijdscategorie vanaf 16 jaar, in voorkomend geval vanaf 18 jaar, tot 25 jaar maakt de Code geen onderscheid meer.

De redenen daarvoor zijn ook inherent aan de doelstelling van de Code. De voornaamste doelgroep van de Code zijn elitesporters. Een sportcarrière op het hoogste niveau begint doorgaans op een leeftijd tussen 18 en 22 jaar, en loopt doorgaans verder tot een leeftijd van 30 tot 35 jaar. Het is daarbij ook niet onbelangrijk te onderstrepen dat sporttakken en disciplines onderworpen zijn aan de reglementen van de internationale federaties en de overkoepelende organisaties. Die maken doorgaans een onderscheid tussen jeugd- of beloftecategorieën, waarbij een bepaalde leeftijdsgrens wordt gehanteerd, en de 'open' categorie zonder leeftijdsbeperking. De leeftijd vanaf wanneer een sporter niet meer mag deelnemen aan een categorie voorbehouden voor jeugd of jongeren, ligt dan ook lager dan 25 jaar. Bovendien kan ook gekozen worden om op jongere leeftijd aan de open categorie deel te nemen. De leeftijdsgrenzen die zijn gekozen voor jongeren (eveneens via de notie "beschermde persoon") zijn vanuit die achtergrond gekozen. Vanuit het oogpunt van de harmonisatie van regels en het creëren van een "level playing field" is ervoor gekozen om de leeftijdsgrens van 18 jaar als uitgangspunt te nemen. Personen die buiten de leeftijdsgrens vallen, bepaald door de definitie van minderjarige en de definitie van beschermde persoon, vallen onder de algemene regels. Ze kunnen wel van enige flexibiliteit in maatregelen genieten als ze als recreatiesporter worden aanzien, maar dat is los van enige leeftijdsgrens en is gebaseerd op criteria die verwijzen naar het niveau van de sporter, niet naar de leeftijd.

Het ontwerp van decreet volgt daarbij volledig de bepalingen van de Code die omwille van de mondiale harmonisering en de "compliance" van NADO Vlaanderen met de Code noodzakelijk zijn. Er is daarbij geen beleidsruimte om een verder onderscheid in te voeren dan het onderscheid voorzien door de Code.

Er zijn geen specifieke nadelige effecten voor jongeren. Het dient daarbij benadrukt te worden dat de gewijzigde regels in de Code, die geïmplementeerd worden in het Antidopingdecreet, precies soepeler regels introduceren voor een bepaalde groep van jongeren en personen die wils- of handelingsonbekwaam zijn. Die genieten als beschermde personen meer soepelheid ten opzichte van de normaal toepasselijke regels. Dat komt bovenop de bestaande regels die al van toepassing waren voor minderjarige sporters en die onverkort blijven gelden.

4 Probleembeschrijving

De aanpassingen aan de Wereld Antidoping Code (hierna: de Code) die van toepassing zijn vanaf 1 januari 2021, moeten geïmplementeerd worden in het Antidopingdecreet om de conformiteit met de Code te verzekeren. De regels van de Code zijn toepasbaar op alle personen die deelnemen aan of zich voorbereiden op sportactiviteiten in georganiseerd verband en op begeleiders.

De Code heeft steeds rekening gehouden met de positie van minderjarigen. Die bepalingen zijn ook van toepassing gemaakt door overname in het Antidopingdecreet. De Code en het Antidopingdecreet hebben een objectief onderscheid bepaald tussen sporters via de definitie de definitie van "minderjarige". Krachtens de Code is een minderjarige een persoon die de leeftijd van 18 jaar niet heeft bereikt. Er is uitdrukkelijk voor geopteerd om de grens van 18 jaar die ook in het Kinderrechtenverdrag wordt gehanteerd, als leeftijdsgrens te nemen. De Code is gericht op wereldwijde harmonisering, en om die reden is geen koppeling gemaakt met nationale wetgevingen die de leeftijdsgrens voor minderjarigheid lager zouden leggen.

Met de wijziging van de Code, van toepassing van 2021, is ook rekening gehouden met andere groepen die niet (alleen) omwille van leeftijd niet over het nodige oordeelsvermogen of handelingsbekwaamheid beschikken. De bescherming van minderjarige en jonge sporters wordt mee opgenomen onder de regels die van toepassing zijn op 'beschermden personen'. Dat zijn alle personen onder de leeftijd van 16 jaar, ook alle personen onder de leeftijd van 18 jaar op voorwaarde dat ze nog niet tot het absolute topniveau deelnemen tussen de volwassenen, en ook de sporters die handelingsonbekwaam zijn (bijvoorbeeld meerderjarige sporters met een geestelijke beperking). De regels die betrekking hebben op beschermden personen, zijn dus ook van toepassing op jongeren beneden 16 jaar en behoudens enkele uitzonderingen ook op jongeren met een leeftijd beneden 18 jaar.

In de Code zijn een aantal aanpassingen aangebracht die enerzijds bestaande rechten verduidelijken en anderzijds in de te hanteren strafmaat en de bewijsregels tegemoet komen aan de bijzondere situatie van minderjarige sporters door de bewijslast in sommige gevallen te verlagen en de mogelijkheid bieden meer flexibiliteit in de sanctionering toe te passen door de ondergrens te verlagen.

De decretegever is in de implementatie van de Code gehouden aan de bepalingen van die Code. Er is geen juridische vrijheidsgraad om de regels aan te passen. Aanpassing van de regels zou de fundamentele doelstelling van de Code, namelijk de wereldwijde harmonisering van de antidopingregels, ondergraven.

Waar geen uitdrukkelijke uitzonderingen voorzien zijn, vallen jongeren en minderjarigen onder dezelfde regels als meerderjarigen. Dat houdt ook in dat geen verder onderscheid wordt gemaakt voor jongeren die niet minderjarig zijn of onder de definitie van beschermden personen vallen. Die laatste definitie hanteert een gedifferentieerde bovengrens om als beschermd persoon gezien te worden: 18 jaar, behoudens de uitzonderingsgevallen van sporters die tussen 16 en 18 jaar zijn maar omwille van de deelname op het hoogste niveau in de open categorie zonder leeftijdsrestrictie gelijk behandeld worden als alle deelnemers, ongeacht de leeftijd.

5 Beleidsdoelstelling

De beleidsdoelstelling is de harmonisering van de dopingregels en implementatie van de Code 2021. Afwijken van de Code kan leiden tot een procedure van 'non-compliance' (wegens niet conforme toepassing van de Code), waarbij NADO Vlaanderen geschorst kan worden onder de Code, met als ultieme consequentie een uitsluiting van (Belgische) sporters van deelname aan internationale evenementen.

De onderliggende beleidsdoelstellingen in de Code zijn omschreven in de preambule van die Code. De gezondheid van de sporters, fair play, een eerlijke competitie en de bescherming van de 'spirit of sport' zijn daarbij enkel van de voornaamste waarden die worden nagestreefd. Als instrument van harmonisering streeft de Code uniformiteit na van de dopingregels, niet enkel geografisch - door te streven naar een wereldwijde implementatie -, maar ook over de verschillende sporten en sportdisciplines heen.

Wijzigingen in het Antidopingdecreet

Door implementatie in het Antidopingdecreet sluit Vlaanderen zich volledig aan bij de harmonisering, door de Code bij decreet afdwingbaar te maken over alle sporters.

Alle sporters, dus ook minderjarige sporters, zijn onderworpen aan de toepassing van de Code. De specifieke maatregelen die bepaald zijn voor minderjarigen zijn gericht op de bescherming van de belangen van de minderjarigen. Dat komt bovenop de bescherming van de rechten van sporters in de toepassing van de Code.

Wijzigingen in het Samenwerkingsakkoord tussen de Gemeenschappen (instemmingsdecreet)

Het Samenwerkingsakkoord tot wijziging van het Samenwerkingsakkoord van 11 december 2012, bevat weliswaar dezelfde definities uit de Code, maar bevat geen rechtstreeks uitvoerbare bepalingen met betrekking tot minderjarigen. Het samenwerkingsakkoord herhaalt enkel het principe van de uniforme toepassing.

Als het gaat over de opdelingen in sporten en sportdisciplines met het oog op het aflijnen van de groep elitesporters, wordt geen onderscheid gemaakt naargelang de leeftijd van kinderen of jongeren. De kwalificatie als elitesporter heeft als gevolg dat mogelijks verblijfsgegevens ingediend moeten worden met het oog op het uitvoeren dopingcontroles buiten wedstrijdverband. De kwalificatie als elitesporter veronderstelt dat de sporter in kwestie, ongeacht de leeftijd, deelneemt aan wedstrijden op het hoogste niveau zonder leeftijdsbeperking, of de sport professioneel beoefent.

Dezelfde regels worden verder toegepast in het Antidopingdecreet.

6 Opties

→ Nuloptie: voorzetting van een bestaande toestand

Regelgeving op basis van de Code (versie 2015) zoals van kracht tot 31 december 2020

De nuloptie om geen enkele wijziging aan te brengen, is de facto strijdig met de plicht om de Code te implementeren.

Antidopingdecreet: bescherming minderjarigen

Binnen de nuloptie blijven de maatregelen in het bestaande Antidopingdecreet van toepassing, zoals van kracht voor de wijziging:

- Definitie minderjarige : artikel 2, 38
- Bewijsregels: een minderjarige
 - o moet niet aantonen hoe een stof in zijn lichaam is gekomen om op afwezigheid van schuld of nalatigheid aan te tonen en zo geen sanctie op te lopen voor een positieve dopingcontrole (artikel 2, 26°)
 - o moet niet aantonen hoe de stof in zijn lichaam is gekomen om een verminderde sanctie wegens niet significante schuld en nalatigheid te kunnen genieten (artikel 2, 27°);
- maatregelen met betrekking tot aanwezigheid ouder, voogd, begeleider of derde bij dopingcontrole (artikel 17 Antidopingdecreet);
- maatregelen binnen de disciplinaire procedure (artikel 32 tot en met 39 Antidopingdecreet);
 - o Ouders, voogden of personen die instaan voor de minderjarige worden in de procedure betrokken en mee opgeroepen.
 - o Personen jonger dan 15 jaar: minderjarige is niet gehouden in persoon te verschijnen, maar heeft het recht op eigen verzoek gehoord te worden.
 - o Zitting kan achter gesloten deuren verlopen
 - o Algemeen: recht op bijstand van ouders, voogden of vertrouwenspersoon
- Er kan geen administratieve boete worden opgelegd aan minderjarigen (artikel 41, §1, tweede lid, 1° en paragraaf 5) en de Disciplinaire Commissie en Raad zijn verplicht in de procedure rekening te houden met de jeugdige leeftijd (artikel 41, §6).
- Bepaalde inbreuken die verband houden met minderjarigen, worden beschouwd als bijzonder ernstige inbreuken en strenger bestraft als ze gepleegd worden door meerderjarigen (artikel 42)

- Er is bij wijze van uitzondering op de algemene publieke bekendmaking van disciplinaire uitsluitingen voor elitesporters, geen publieke bekendmaking van een disciplinaire uitsluiting die opgelegd wordt aan een minderjarige elitesporter (artikel 43)

Regeling voor verblijfsgegevens (ook opgenomen in het Samenwerkingsakkoord)

Er is geen leeftijdsgrens bepaald voor elitesporters. De kwalificatie als elitesporter is afhankelijk van de decretaal bepaalde criteria, zonder onderscheid van leeftijd. Wel volgt uit de criteria dat een minderjarige enkel als elitesporter wordt geïdentificeerd als de minderjarige deelneemt op het hoogste nationaal of internationaal niveau tussen de volwassenen, met inbegrip van deelname aan Olympische of Paralympische Spelen en internationale, continentale of wereldkampioenschappen. Deelname aan een jeugdkampioenschap of kampioenschappen voorbehouden aan jongeren vallen daar niet onder.

De elitesporters worden opgedeeld in vier categorieën A tot en met D (zie artikel 20 en 21 Antidopingdecreet). Sporters van categorie A zijn individuele sporters met de zwaarste verplichtingen, categorie B zijn eveneens individuele sporters maar met minder verplichte verblijfsgegevens door te geven. Sporten in categorie A en B worden als dopinggevoelig gezien, maar de opdeling is gemotiveerd door de vaststelling dat sporters in categorie B meer op vaste locaties trainen en in theorie makkelijker te vinden zijn voor een onaangekondigde dopingcontrole.

De sporters van categorie C dienen verblijfsgegevens in via de ploegverantwoordelijke, de gegevens zijn beperkt tot gewoonlijke verblijfplaats en teamactiviteiten of individuele trainingen als tijdelijk niet bij het team wordt getraind. Voor categorie D zijn geen specifieke verplichtingen.

→ **Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie**

Implementatie van de bepalingen in de Code 2021

Aanpassing aan de Code en implementatie van de gewijzigde bepalingen.

Voor de gewijzigde definities wordt verwezen naar de onderscheiden doelgroepen (zie analyse van de effecten).

Antidopingdecreet: bescherming minderjarigen en bijkomende bescherming onder “beschermden personen”

In het Antidopingdecreet blijven de volgende bepalingen onverkort van kracht:

- Definitie minderjarige;
- De procedurele waarborgen blijven behouden;
- Er kan nog steeds geen boete worden opgelegd aan een minderjarige;

In het Antidopingdecreet worden volgende beperkte inhoudelijke wijzigingen aangebracht door het wijzigingsdecreet:

- Minderjarigen zijn behoudens uitdrukkelijke uitzondering begrepen in de definitie van beschermd persoon (artikel 2, 8°/1);
- Oproepings- en dopingcontroleproces (artikel 17):
 - o 1° bij de oproeping kan een getuige aangewezen worden. De minderjarige kan afzien van de aanwezigheid van een voogd, ouder of begeleider. In dat geval kan wel een derde worden aangewezen, vooral om de rechten van de minderjarige te waarborgen. De derde kan daarbij getuigen over het (correcte) verloop van de oproeping.
 - o 2° het verzet wordt genoteerd, vooral om ook verdere betwisting te voorkomen. Dit is een explicitering van de algemene plicht van de dopingcontroleur om alle omstandigheden te documenteren.
 - o 3° het recht op aanwezigheid van een meerderjarige persoon blijft onverkort gelden, ter vrijwaring van de belangen van de minderjarige en als getuige van de dopingtest.

- Specifieke bewijsregels voor beschermde personen: de specifieke regels met betrekking tot het niet moeten aantonen hoe een stof in het lichaam is gekomen, zijn hernomen met verwijzing naar beschermde personen. Beschermde personen moeten in de omschreven gevallen niet aantonen hoe de stof in zijn lichaam is gekomen met het oog op een lagere sanctie;
- Bijkomende versoepeling op het vlak van disciplinaire sancties voor beschermde personen:
 - o Artikel 42/3, §2, eerste lid: de sanctie voor daden van bezit, gebruik of aanwezigheid in een monster (d.i. een positieve dopingcontrole) kan, als de dopingpraktijk niet opzettelijk is begaan, bijkomend teruggebracht worden tot minstens een berisping zonder uitsluiting, waar dat anders minstens één jaar uitsluiting is. Dat komt bovenop de bepaling dat een minderjarige sowieso al niet moet aantonen hoe de stof in zijn lichaam is gekomen om tot een lagere sanctie te komen.
 - o Artikel 42/1, 1°; c): Een beschermde persoon kan een berisping krijgen voor daden die betrekking hebben op enig gedrag dat het dopingcontroleproces verstoort of voor het zich niet onderwerpen aan of ontlopen van een dopingcontrole.
 - o Overtredingen met beschermde personen strenger bestraft (artikel 42/1 – 8°): strengere straf voor begeleider voor dopingpraktijk gepleegd met een beschermde persoon.
- Het wijzigingsdecreet zet een afzonderlijk sanctieregime op voor breedtesporters die geen competitieve sporter zijn, dus nooit aan wedstrijden deelnemen. De procedurele waarborgen zijn eveneens van toepassing, onder het stelsel kan aan een minderjarige ook geen geldboete worden opgelegd. De bepalingen zijn volledige analoog.

Regeling voor verblijfsgegevens (ook opgenomen in het Samenwerkingsakkoord: geen onderscheid meer tussen individuele sporters in dopinggevoelige sportdisciplines).

De definitie van elitesporter wordt niet gewijzigd.

De elitesporters worden na wijziging opgedeeld in drie categorieën A tot en met C.

De opdeling in twee categorieën A en B van sporttakken, op basis van de lokaliseerbaarheid van sporters voor onaangekondigde dopingtest, wordt niet langer als werkbaar gezien. Bovendien zijn de risico's op doping in die sporten gelijkaardig gebleken na een bijgewerkte risicoanalyse. Daarom worden de sporters die ingedeeld werden in categorie B, samengevoegd met de sporters die al in de hoogste categorie A waren opgenomen. Voor ploegsporters zijn geen wijzigingen. Die sporters blijven ongewijzigd verblijfsgegevens indienen via de ploegverantwoordelijke, enkel de aanduiding verandert.

Voor de elitesporters daarbuiten zijn geen specifieke verplichtingen.

7 Analyse van de effecten

Doelgroepen

Algemeen

De Code bevat twee definities die van toepassing zijn op jongeren, gekoppeld aan een specifieke leeftijdsgrens met verwijzing naar de leeftijd. Er is uitdrukkelijk geopteerd om als determinerende leeftijd de grens van 18 jaar te hanteren en niet te verwijzen naar de leeftijd van wettelijke meerderjarigheid. De Code is immers een instrument van internationale harmonisering

- Minderjarige: elke persoon die de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt;
- Beschermd persoon: elke sporter of andere natuurlijke persoon die op het moment waarop de dopingpraktijk is begaan aan een van de volgende voorwaarden voldoet:
 - a) jonger zijn dan zestien jaar;
 - b) jonger zijn dan achttien jaar en niet opgenomen zijn in een geregistreerde doelgroep en nog nooit deelgenomen hebben aan een internationaal evenement in de open categorie, zonder beperking van leeftijd;
 - c) om een andere reden dan louter de leeftijd beschouwd worden als een persoon die niet over juridische bekwaamheid beschikt of maar over beperkte juridische bekwaamheid beschikt volgens het recht dat op die persoon van toepassing is;”;

Doelgroepen

1. Sporters jonger dan 16 jaar

Deze doelgroep valt enerzijds onder de definitie van minderjarige, en kan ook steeds als een beschermd persoon worden gezien.

2. Sporters tussen 16 en 18 jaar onder beschermden personen

Deze doelgroep geniet steeds de bescherming die specifiek is voorbehouden aan minderjarigen. Bovendien zijn het beschermden personen.

3. Sporters tussen 16 en 18 jaar die geen beschermd persoon zijn

Ze zijn nog steeds beschermd als minderjarige, maar genieten niet van de toepassing van de soepeler regels die voorbehouden zijn aan beschermden personen.

4. Sporters ouder dan 18 jaar

De Code en dus ook het Antidopingdecreet voor zien niet rechtstreeks in bepalingen die een onderscheid in behandeling invoeren tussen sporters vanaf de leeftijd van 18 jaar, tenzij ze om andere redenen dan leeftijd een speciale status genieten als beschermd persoon.

Nuloptie

Effectbeschrijving

Algemeen

Kwantitatieve inschatting aantal dopingcontroles bij jongeren onder 18 jaar

Indicatief kan meegegeven worden dat uit de data die betrokken zijn uit het ADAMS-systeem kan opgemaakt worden dat ongeveer 5% van de door NADO Vlaanderen uitgevoerde controles (op een totaal van ongeveer 13.000 afgenomen dopingtests) verricht zijn bij minderjarigen. Het aandeel van de leeftijdsgroep van personen onder de 16 jaar is ongeveer 1% van het totaal.

Ongeveer 25% van de controles die uitgevoerd worden bij minderjarigen worden gekwalificeerd als dopingcontroles op nationaal niveau. Dat wil zeggen een competitie van het hoogste nationale niveau waaraan ook elitesporters deelnemen of waarbij de jongeren ook zelf als elitesporter zijn aangeduid.

Binnen de categorie breedtesporters is nog steeds een deel van de sporters aan controle onderworpen wegens deelname aan wedstrijden zonder leeftijdsbeperking.

Een minderjarige kan dus aan dopingcontrole worden onderworpen. In de praktijk kan een minderjarige in volgende situaties geselecteerd worden voor dopingcontrole:

- Een aanzienlijk deel van de dopingcontroles waarbij minderjarigen worden getest binnen wedstrijdverband, zijn het gevolg van de deelname van die minderjarigen aan wedstrijden zonder

leeftijdsbeperking. Dergelijke controles richten zich niet op jongeren of minderjarigen, controle is in voorkomend geval enkel het gevolg van deelname aan competitie in de categorie zonder leeftijdsbeperking..

- Slechts een beperkt deel van de dopingtesten bij minderjarigen wordt uitgevoerd in competities die voor jongeren zijn voorbehouden. Het gaat daarbij zo goed als uitsluitend over nationale kampioenschappen of wedstrijden met een internationaal karakter in prioritairere sporten. Een deel van de controles wordt daarbij uitgevoerd op vraag van de organiserende nationale of internationale federatie.
- Controle buiten wedstrijdverband voor minderjarigen is quasi uitsluitend verbonden aan de kwalificatie "elitesporter". Dat zijn sporters die deelnemen op het hoogste niveau zonder beperking in leeftijds categorie (en dus in competitie komen met meerderjarige sporters in de open categorie) of de sport al op professioneel niveau beoefenen. Bij ploegsporten is de controle buiten wedstrijdverband gekoppeld aan teamactiviteiten, voor teams die op het hoogste nationaal niveau actief zijn in prioritairere sporten waaraan de meeste deelnemers professionele sporters zijn of nationale ploegen. Enkel als minderjarigen deel uitmaken van de A-kern of tijdelijk meetrainen, worden ze aan een controle buiten wedstrijdverband onderworpen.

Kwantitatieve inschatting aantal inbreukdossier minderjarigen

Het aantal disciplinair vervolgd inbreuken bij minderjarigen (dat is vaststellingen waarvoor ook met terugwerkende kracht geen Toestemming voor Therapeutische Toestemming is verleend na een positieve dopingcontrole) is bijzonder laag.

Geen enkele minderjarige elitesporter werd de voorbije vijf jaar disciplinair vervolgd voor een overtreding door NADO Vlaanderen of een federatie onder het Antidopingdecreet.

Voor breedtesporters is slechts in één geval in die periode een disciplinaire maatregel opgelegd. Potentiële impact van de wijziging van het Antidopingdecreet waarbij minderjarige breedtesporters ook onderworpen worden aan de verplichting een TTN voor te leggen of retroactief aan te vragen bij een positieve dopingcontrole, hebben vooralsnog geen stijging van het aantal disciplinaire vervolgingen opgeleverd.

Kwantitatieve analyse elitesporters met verblijfsgegevensverplichtingen

Op 1 januari 2020 waren drie elitesporters van jonger dan 18 jaar aan verblijfsgegevens onderworpen (1 van categorie A, 1 van categorie B). Elk van de sporters wordt in de loop van 2020 meerderjarig.

Er zijn geen gegevens bekend over het aantal minderjarige elitesporters van categorie C. De cijfers zijn minder relevant omdat de verblijfsgegevens door tussenkomst van een ploegverantwoordelijke worden ingediend.

Elitesporters van categorie D worden niet aan verblijfsgegevens onderworpen.

Effecten per doelgroep

1. Sporters jonger dan 16 jaar

Sporters beneden de leeftijd van 16 jaar worden voor het dopingcontroleproces beschouwd als minderjarigen.

Bij dopingcontrole krijgen ze bijstand van een meerderjarige begeleider, ouder of voogd, of een objectieve getuige die het normale verloop van de dopingcontrole kan attesteren.

De behandeling is ongeacht het niveau van de competitie of de kwalificatie als elitesporter.

In de disciplinaire procedure is eveneens voorzien dat de minderjarige sporter bijstand kan krijgen van een ouder, voogd of vertrouwenspersoon.

Voor de disciplinaire sancties is geen onderscheid in strafmaat.

Minderjarigen moeten wel niet aantonen hoe een stof in het lichaam is gekomen om opzettelijkheid te weerleggen.

Aan minderjarige breedtesporters kan bovendien geen administratieve geldboete worden opgelegd.

2. Sporters jonger dan 18 jaar die geen elitesporter zijn

De bepalingen voor sporters tussen 16 en 18 jaar gelden onverkort tot de grens van 18 jaar. De huidige Code en het Antidopingdecreet bevatten geen specifieke bijkomende bepalingen voor die groep.

3. Sporters jonger dan 18 jaar die wel elitesporter zijn

De regels van toepassing op minderjarigen, gelden onverkort voor die sporters.

Wel kunnen die sporters aan verblijfsgegevens onderworpen worden en moeten ze net als alle elitesporters de verplichtingen vervullen.

Disciplinaire sancties uitgesproken tegen minderjarige elitesporters vallen buiten de verplichte bekendmaking van disciplinaire maatregelen die opgelegd zijn aan elitesporters.

4. Sporters ouder dan 18 jaar

Die doelgroep wordt door de Code en het Antidopingdecreet behandeld onder de algemene regels die van toepassing zijn op alle sporters.

Enkel kan onrechtstreeks rekening gehouden worden met de leeftijd bij de beoordeling van de schuld, waarbij ervaring met het dopingcontrolesysteem en ervaring in het algemeen als feitelijke elementen in de beoordeling kunnen spelen. Ook kan in voorkomend geval bij het bepalen van de geldboete rekening gehouden worden met de jonge leeftijd van de sporter.

Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – gekozen optie

Effectbeschrijving

Algemeen

Voor de begripsomschrijvingen, inzonderheid de nieuwe categorie “beschermden personen”, wordt verwezen naar de omschrijving van de doelgroepen.

De leeftijdsgrens voor het toepassen van de specifieke bepalingen voor minderjarigen is behouden op 18 jaar. De jongeren tot 18 jaar genieten bovendien specifieke uitzonderingen onder het stelsel van beschermden personen. De leeftijdsgrens ligt op 16 jaar voor jongeren die deelnemen aan de competitie op het hoogste internationale niveau en eigenlijk al op topniveau aan de competitie tussen de volwassenen deelnemen. Enige gelijkschakeling met volwassenen voor jongeren tussen 16 en 18 jaar die buiten de omschrijving van beschermden persoon vallen, is noodzakelijk geacht om voor alle deelnemers op dat niveau de lat gelijk te leggen.

Voor de gewijzigde regels met betrekking tot het dopingcontroleproces, kan verwezen worden naar de kwantitatieve analyse van de voorbije vijf jaar, wat betreft het aantal uitgevoerde dopingcontrole. De maatregel beoogt een grotere bescherming van minderjarigen. De wijzigingen zijn echter heel beperkt in omvang, de impact is beperkt tot detailmaatregelen.

Wat betreft de mildere sancties: het relatief lage aandeel van controles bij minderjarigen gekoppeld aan het laag aantal vaststellingen van overtredingen, maakt de impact zeer klein. Wel wordt een positieve impact verwacht in het geval een dopingpraktijk wordt vastgesteld bij een minderjarige persoon die geen elitesporter is. Minderjarigen die een medische behandeling volgen, zullen in vele gevallen weliswaar over voldoende oordeelsvermogen beschikken om een keuze van behandeling zelf te bepalen, maar zijn de facto grotendeels afhankelijk van de behandelend arts. Onopzettelijk dopinggebruik, ongeacht de stof, kan leiden tot een minimumsanctie van een berisping. Voorheen was dat enkel voor de specifieke stoffen, dat zijn stoffen die couranter zijn dan niet-specifieke stoffen. Dat geeft in elk geval de mogelijkheid meer flexibiliteit aan de dag te leggen bij het bepalen van de strafmaat.

Voor de verplichtingen verblijfsgegevens mee te delen, is de impact zeer beperkt aangezien het slechts over een zeer klein aantal sporters gaat. De wijziging die de individuele sporters allen aan dezelfde verplichtingen onderwerpt, en dus geen categorie individuele sporters meer in stand houdt die minder verplichting dragen, heeft bovendien weinig impact.

Effecten per doelgroep

1. Sporters jonger dan 16 jaar

Jongeren tot 16 jaar zijn als minderjarige altijd beschermd in het controleproces als minderjarige sporters. Ook genieten ze zonder onderscheid de status van beschermd persoon, ongeacht het niveau waarop ze deelnemen. Ze zijn dus voor de bewijsregels en de mogelijkheid een mildere sanctie op te leggen (flexibiliteit in sanctionering) steeds als beschermd persoon te beschouwen.

Personen van jonger dan 16 jaar kunnen als elitesporter gekwalificeerd worden. Dat zal echter enkel het geval zijn als ze voldoen aan de definitie van elitesporter, wat tegelijk ook impliceert dat ze op het hoogste (inter)nationale niveau actief zijn in de open categorie, en dus in competitie treden met volwassen sporters. Ze kunnen potentieel ook onderworpen worden aan de verplichting verblijfsgegevens in te dienen.

2. Sporters jonger dan 18 jaar die geen elitesporter/ wel beschermd persoon zijn

Sporters jonger dan 18 jaar die onder die ook onder de definitie van beschermd persoon vallen, genieten de bescherming die geboden wordt aan minderjarige sporters in de controleprocedure en de disciplinaire procedure, en genieten tevens als beschermd persoon. Verblijfsgegevensverplichtingen worden niet opgelegd aan personen die niet als elitesporter te kwalificeren zijn.

3. Sporters jonger dan 18 jaar die geen beschermd persoon zijn

Onder deze doelgroep vallen ook de elitesporters tussen de leeftijd van 16 en 18 jaar. Aangezien ze geen beschermd persoon meer zijn (de definitie van beschermd persoon zal het de facto quasi uitgesloten maken dat ze nog onder beschermd personen vallen) worden ze gelijk behandeld met sporters zonder leeftijdsbeperking.

Ze blijven wel genieten van de regels die de rechten van minderjarigen vrijwaren in het dopingcontroleproces en de disciplinaire procedure.

4. Sporters ouder dan 18 jaar

De personen ouder dan 18 jaar vallen onder de algemene regels. Als ze als beschermd persoon worden aanzien om andere redenen dan de leeftijd (wegens wils- of handelingsonbekwaamheid) genieten ze wel bijkomende bescherming (onder de flexibeler regels die van toepassing zijn op beschermd personen..

8 Vergelijking van de opties

De wijzigingen in de Code beogen een betere bescherming van de minderjarige sporter en de beschermd personen. De optie van wijziging is in dat opzicht te verkiezen boven de nuloptie.

De flexibiliteit die wordt geboden langs de omschrijving van beschermd personen, draagt bij aan een gunstiger regeling voor minderjarige sporters. De uitzonderingsgevallen daarop voor jongeren tussen 16 en 18 jaar zijn verantwoord wegens de deelname van die jongeren aan competitie op het hoogste niveau. Voor deelname aan die competities op topniveau, is gelijkschakeling precies bedoeld om een "level playing field" tussen alle deelnemers te bewerkstelligen.

Wat betreft de wijziging aan de opdeling in categorieën elitesporters, wordt geen onderscheid gemaakt naargelang de leeftijd. Er zijn dus geen uitzonderingsregimes voor minderjarigen en jongeren ten opzichte van sporters die niet minderjarig of geen jongere zijn. Dat is echter inherent aan de sportbeleving op het hoogste niveau: als minderjarigen of jongeren op het hoogste niveau in competitie treden met sporters zonder onderscheid van leeftijd, vereist de fair play dat alle sporters aan dezelfde regels worden onderworpen. Dat geldt dus ook wat betreft de beschikbaarheid voor dopingcontrole en de lokaliseerbaarheid voor noodzakelijke dopingcontroles buiten wedstrijdverband door middel van verblijfsgegevens.

9 Uitvoering

De specifieke bepalingen met betrekking tot minderjarigen, beschermde personen en jongeren zullen toegepast worden in het dopingcontroleproces en in de disciplinaire procedure.

Parallel aan de toepassing van de dopingcontroles en disciplinaire procedures is aandacht voor jongeren, met inbegrip van personen die instaan voor het onderwijs en de begeleiding van jongeren in de programma's van preventie en educatie.

NADO Vlaanderen is als ondertekenaar van de Code en op grond van artikel 5 van het Antidopingdecreet gehouden preventie en educatie te organiseren conform de Internationale Standaard voor Educatie van het WADA. Die Standaard is voor NADO Vlaanderen dwingend te volgen, non-conformiteit kan leiden tot een procedure onder de Code die gevolgen kan hebben voor de 'compliance' van NADO Vlaanderen.

Artikel 4.3.5 identificeert "kinderen en jeugd", "leraren" en "universiteitspersoneel en studenten" een afzonderlijke doelgroepen, naast de primaire doelgroep die bestaat uit elitesporters en begeleiders van elitesporters. Die doelgroepen moeten mee opgenomen worden in het planningsproces van educatie.

Minderjarige (elite) sporters zijn verplicht op te nemen in de educatiepool. Voor minderjarigen die zijn opgenomen in de educatiepool is uitdrukkelijk bepaald dat de activiteiten op maat moeten zijn van minderjarige sporters. Binnen de leidende rol die de Internationale Standaard oplegt aan NADO Vlaanderen voor antidopingeducatie, kan samenwerking gezocht worden met andere stakeholders zoals nationale federaties die sport aanbieden aan jongeren, onderwijsinstellingen of andere overheidsinstanties.

10 Administratieve lasten

De gekozen optie voegt geen administratieve lasten toe.

11 Handhaving

De gekozen optie wordt op dezelfde manier gehandhaafd als voor de wijziging. De doorgevoerde wijzigingen hebben enkel betrekking op de bewijslast in hoofde van minderjarigen/beschermde personen en de toepasselijke tuchtrechtelijk vorm gegeven sancties, in de vorm van uitsluiting.

12 Evaluatie

De evaluatie zal samenhangen met de evaluatie van de toepassing van de Wereld Antidoping Code, die om de vijf jaar plaats vindt.

13 Consultatie

De wijzigingen van de Code en Internationale Standaarden van het WADA hebben verschillende fases van consultatie doorlopen, gespreid over een periode van twee jaar vanaf de beslissing de Code te herzien, tot en met de goedkeuring van de gewijzigde Code op 7 november 2019 door de Foundation Board en het Executive

Committee van het WADA. Alle stakeholders, waaronder internationale sportfederaties, nationale federaties, nationale antidopingorganisaties en vertegenwoordigers van de overheden, hebben in de open consultatieprocedure feedback mogen geven over de voorstellen.

Specifiek voor de positie van jongeren zijn geen afzonderlijke consultaties opgezet op Vlaams niveau, wegens de beperking in vrijheidsgraad in de Code.

14 Contactinformatie

Jurgen Secember
Jurist

NADO Vlaanderen
Arenbergstraat 5
1000 Brussel

Tel. 02 209 47 29
Email. Jurgen.secember@nado.vlaanderen

